

FROM THE EDITOR

Another year has become part of history. A year that has witnessed transformations at every level of life; a year of rethinking both the world and ourselves; a year of unrealised plans and new, truly remarkable opportunities. And, as ever, our journal, despite its strictly linguistic focus, paradoxically reflects the realities unfolding around us: political manipulation, legal and environmental challenges in the EU and worldwide, and the rapid development of artificial intelligence technologies that are penetrating every sphere of academic, social, and personal life. Turning the pages of this issue, readers will immerse themselves in compelling research processes in which language emerges both as a tool for analysing reality and as a sensitive indicator of global change.

O. E. Pchelintseva,
Editor-in-Chief

Authors from Norway, Italy, and Ukraine seek to make sense of contemporary linguistic phenomena in a fast-moving world where technology, politics, law, culture, and identity are closely intertwined, forming a complex and multidimensional background for linguistic inquiry. The first thematic section of this issue addresses the interaction between language and cutting-edge technologies. The article by Yevheniia Dehtiarova demonstrates that large language models (LLMs) open up new opportunities for translators, while at the same time foregrounding the challenge of preserving individual authorial style, cultural specificity, and age-appropriate orientation of the text. This study carefully balances optimism about technological progress with a cautious recognition of the indispensable role of the human expert in the creative process. The theme of digital methods in the humanities is further elaborated in Viktoriia Musiichuk's article, which presents the results of a pilot experiment on the automatic detection of Vietnamese media narratives about the Russia-Ukraine war. The proposed hybrid methodology, combining classical narratology with NLP tools, demonstrates how linguistics can effectively respond to contemporary challenges by analysing global information flows and the mechanisms through which the image of war is constructed in foreign-language media spaces. Political discourse as a space for constructing collective meanings and positions is brought into focus in Oleksandr Kapranov's article. Based on speeches by the Prime Minister of the United Kingdom, Keir Starmer, on climate change, the author examines the use of self-mentions, showing how first-person pronouns contribute to shaping images of responsibility, solidarity, or distance between political leaders and their audiences. This study adds an important dimension to our understanding of rhetorical strategies in contemporary politics in the context of global environmental challenges. Legal discourse and issues of specialised translation are represented in Liana Goletiani's article devoted to metaphor in Ukrainian terminology of EU secondary law. This contribution convincingly demonstrates that metaphor in legal discourse is a crucial conceptual tool that requires careful scholarly reflection. The issue is complemented by a popular-science article by Olena Denga and Sofiia Fiedosieieva, which addresses the national cultural code of Ukrainianness in the educational space. Living language, music, theatrical performance, and personal engagement with cultural experience are shown to foster the development of linguistic and national identity among young people. This contribution resonates with particular warmth and symbolic meaning, reminding us of the humanistic mission of education even in the most challenging times.

My sincere gratitude goes to everyone who contributed to the creation of this issue under conditions of power outages, constant air-raid alerts, exhaustion, and the relentless flow of distressing news. The entire editorial team, layout designers, and technical editors worked in what can truly be described as extreme conditions of intense strain. Yet each of us – like all Ukrainians – continues to hold our own “front line,” making a personal contribution to a future Victory, a future Peace, and a future happy Ukraine.

СТОРИНКА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Ще один рік став історією. Рік трансформацій на всіх рівнях життя, рік переосмислення світу та себе, рік нездійснених планів і нових неймовірних можливостей. І як завжди наш журнал – незважаючи на його суто лінгвістичний напрям – парадоксальним чином віддзеркалює те, що відбувається навколо: політичні маніпуляції, правові та екологічні проблеми у ЄС та світі, шалений розвиток технологій штучного інтелекту, що проникає в усі сфери наукового, соціального та особистого життя. Гортаючи сторінки цього випуску, ви зануритесь у неймовірно цікаві дослідницькі процеси, у яких мова постає і як інструмент аналізу реальності, і як чутливий індикатор глобальних змін. Автори з Норвегії, Італії та України намагаються осмислити сучасні мовні явища в умовах швидкоплинного світу, де технології, політика, право, культура й ідентичність тісно переплітаються, утворюючи складне, багатовимірне тло для лінгвістичних досліджень.

Перший тематичний блок випуску звертається до проблем взаємодії мови й новітніх технологій. Стаття Євгенії Дегтярьової переконує, що великі мовні моделі (LLM) відкривають нові можливості для перекладачів, водночас актуалізуючи питання збереження індивідуального авторського стилю, культурної специфіки та вікової адресованості тексту. Ця розвідка тонко балансує між оптимізмом щодо технологічного прогресу й обережним усвідомленням ролі людини-фахівця у творчому процесі. Тему цифрових методів у гуманітарних науках продовжує стаття Вікторії Мусійчук, у якій подано результати пілотного експерименту з автоматичного виявлення в'єтнамських медіанаративів про російсько-українську війну. Запропонована гібридна методологія, що поєднує класичну наратологію з інструментами NLP, демонструє, як лінгвістика може ефективно реагувати на виклики сучасності, аналізуючи глобальні інформаційні потоки та механізми формування образу війни в іншомовному медіапросторі. Політичний дискурс як простір конструювання колективних смислів і позицій опиняється в центрі уваги статті Олександра Капранова. На матеріалі промов прем'єр-міністра Великої Британії Кіра Стармера щодо зміни клімату автор досліджує функціонування самозгадок, показуючи, як за допомогою займенників першої особи вибудовується образ відповідальності, солідарності або дистанції між політичним лідером і аудиторією. Це дослідження додає важливий штрих до розуміння риторичних стратегій сучасної політики в контексті глобальних екологічних викликів. Юридичний дискурс і проблеми спеціального перекладу репрезентовані у статті Ліани Голетіані, що присвячена метафорі в українській термінології вторинного права ЄС. Ця робота переконливо демонструє, що метафора в юридичному дискурсі є важливим концептуальним інструментом, який потребує уважного наукового осмислення. Випуск доповнює науково-популярна публікація Олени Деньги та Софії Федосєєвої, що присвячена національному коду українства в освітньому просторі: живе слово, музика, театралізоване дійство та особистісне переживання культурного досвіду сприяють формуванню мовної й національної ідентичності молоді. Цей матеріал звучить особливо тепло й символічно, нагадуючи про гуманітарну місію освіти навіть у найскладніші часи.

Моя щира вдячність усім, хто доклав своїх зусиль до створення цього номеру в умовах відсутності світла, постійних повітряних тривог, перевантаження та гнітючих новин: весь колектив редакції, перекладачі, макетувальники та технічні редактори працювали фактично в екстремальних умовах граничного напруження. Але кожен за нас, так само як і всі українці, гідно тримає свій «фронт», робить свій внесок у майбутню Перемогу, майбутній Мир, майбутню щасливу Україну.

Олена Пчелінцева